

Cuvântul Ardealului

Apare afară de Luni și zilele după sârbătoare zilnic. — Redacția și Administrația Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Ziar de propagandă națională

Abonamentul pe an 800 L., pe jumătate de an 400 L., pe un stert 200 L., pe lună 70 L., iar pt. Primării și Autorități 1000 L. pe an.

In jurul alegerilor dela Corporația meseriașilor

Sesizați de intimpinarea apărută în nr-ul nostru de azi am luat contact cu cercurile meseriașilor români, pentru a înțelege mai bine motivul agitației lor, cu privire la alegerea de vicepreședinte la Corporația lor. Am aflat, că meseriași români consideră drept provocare candidatura dlui Reinhardt, în persoana, căruia văd pe omul politic, care are la spate agitatori de incontestabilă marcă politică cum e Moskovits atât de odios românilor pentru atitudinea sa critică în repeșite rânduri, de către presa românească, apoi să mai afle Bakács, Zombory și alții.

O delegație numeroasă de meseriași români, cărora s'a atașat și una de meseriași minoritari au cercetat azi pe dl Steigerwald, actualul președinte, rugându-l să-și mențină candidatura. Aceeași delegație a cercetat apoi toate autoritățile locale, începând cu dl Prefect, Primăria, Inspectoratul muncii, etc. arătând, că dl Steigerwald este candidatul românilor.

Este inexplicabilă acțiunea de răzbunare a dlui Steigerwald, căruia meseriași li aranjase — anul trecut o sărbătorire impunătoare, cu care ocazie a fost asigurat de nemărginită încredere a cercuri-

lor meseriașilor, fără deosebire de naționalitate. Dl Steigerwald este în deplină putere fizică și intelectuală, de a conduce și pe mai departe Corporația. Meseriași români stăruind pentru menținerea dsale, în scaunul prezidial dau dovadă de o colegială înțelegere și păstrare a armoniei în corporație. Căci dacă ar fi vorba de vre-o schimbare de președinte, credem și noi, că cel nou numai român ar putea fi, în însuși interesul Corporației.

Ori a candida pe dl Reinhart, căruia se reproșează de a fi candidat și ajutat să reușească la alegerea președintelui Federației Corporațiilor pe un „ilustru“ (atributul este al dlui Reinhart) politician, în loc de a fi ales un industriș cu trecere la București, — credem și noi că este mai mult decât o imprudență. Iar anturajul dlui Moskovits și Bakács, prea expuși politiceste, este propriu de a indica scopul candidatului dlui Reinhart.

Ziarele, aduc în vremea din urmă vestea, că la ministerul muncii se lucrează la un proiect de lege, care va desființa corporațiile industriale de dincoaci de Carpați, — ori aceste instituții au adus un real folos membrilor ei. De ce nu se lucrează pentru con-

vingerea cercurilor bucureștene, ca să nu disolve corporațiile, ci să le introducă și în vechiul regat? Pentru câștigarea încrederii acelor locuri corporațiile trebuiau să se româneze dela sine.

A alege însă un președinte care nu e agreeat de români, nu e dovadă intențiilor de românizare, ci contrarul. Și aici greșesc acei aderenți ai dlui Reinhart, cari îi îmbrăncesc într'o situație, care-i atrage a doua oară ura meseriașilor români și nein-

crederea opiniei publice românești.

Oare experiențele ultimilor 9 ani nu au arătat oamenilor dlui Reinhart indiciile celei mai înțelepte și practice atitudini cetățenești? Voiesc ei să menție corporația, ori forțează disolvarea ei mai timpurie, — căci nesocotirea dorințelor românești, aceasta urmare o ar avea?

Duminecă vom căpăta răspunsul la aceste întrebări.

Alegerile deputaților adunării eparhiale

— Se vor ținea la 27 Martie 1927 —

S'a apropiat ziua, când credincioșii bisericii ortodoxe, își vor depune votul lor, spre a se alege bărbații merituosi și demni, pentru ca aceștia să-i reprezinte în Adunările Eparhiale.

Am insistat și în numărul nostru din 8 și 13 Martie a. c. asupra importanței, de a se înconjura ori ce hărțueală politică, îndată ce este vorba de Sfânta Biserică, sub scutul căruia am crescut și ei și-a menținut ființa neamul Românesc. Și de prezent ne apropiem încăodată de sufletul credincioșilor ortodoxi, în convingerea că, nu ne vom înșela în credința noastră căci își vor da toată silința a se lăpăda de grijile și interesele lumesti, când sunt chemați de Insași Mama biserică, a i alge conducătorii demni.

Reproducem aici mai jos din nou numele candidaților, doriți a fi aleși de credincioșii bisericii ortodoxe din județul Arad, după cum urmează:

Pentru cercul:

Arad.

Dr. Cornel Iancu
Iosif Moldovan

Pecica.

Dr. Iulius Borneas
Vasile Boneu

Curtici.

Dr. Victor Hotăran
Dr. Adam Iancu.

Chișineu.

Dr. Iustin Marșeu
Dr. Emil Veliciu

Șiria.

Azente Secula
Iuliu Grosșoreanu

Radna.

Dr. Eugen Beleş
Dr. Romuald Coțoiu

Avram Iancu

Ținem, a reîmprospăta din când în când memoria marelui idealist și muncitor al națiunii, a cărui cult s'a propagat și în zăburile noastre cu cea mai mare recunoștință față de Regele Moșilor, Avram Iancu, căruia, după cum amintisem în numărul 19 din ziarul nostru (27 Ianuarie 1927), dela unire încoace se tot proiectează (?) d'la partea Municipiului Arad să i se ridice o statuie sau cel puțin un bust, fiind atâtea locuri potrivite în acest scop, prin îndepărtarea statuelor relicvii naționale maghiare.

Așa se vede că, naționalismul nostru de atunci nu a cam fost manifestat sincer, — poate a fost o reflexie pripită a celor crezute simțe când ne-am văzut uniți într'o țară, căci nici azi, — după aproape zece ani, nu s'a îndeplinit promisiunea făcută, — nici azi Avram Iancu, nu are asigurarea recunoștinței noastre, cu care-i datorăm, — barem, prin a-l reprezenta ca pe cel-ce nu de mult, se luptase pentru idealul, a cărui împlinire noi, am avut fericirea s-o ajungem.

În articolul nostru amintit mai sus, am căutat, să producem efectul (ce de

altcum dela sine ar trebui să se purcedă) asupra noului consiliu municipal, în speranța căși va ținea de datorință sa ră a se îngriji ca, aici la granița țării să i se ridice statuie lui Iancu, simbolizând și prin aceasta că. Ar du a fost, — însă va fi cu atât mai mult în viitor, un centru și un focar al românismului.

Încă odată amintim această dorință și datorie, pe deoparte a noastră, iar pe de altă parte a consilierilor orașului Arad și reproducem aici mai jos, un document, datorit tovarășului de armă a lui Iancu, — Axente Severu, luat din »Gazeta Transilvaniei« anul 1873 Nr. 13.

Cricău, 19 Febr. 1873.

Onorate Doamnă Redactor!

La provocarea amicală din zilele trecute, ca să vă mai arat și eu, ceea ce se petrece pe la noi, vin a-ți arăta, că Vineri, în ziua Crucii, 14/26 Septembrie a. tr., am ținut un parastas pentru espierea pătatelor fratelui Avram Iancu, la care am rostit eu următorul, cuvânt, care numai pentru aceia nu l-am comunicat până acum onor. pu-

blic, ca să nu preocup zelul și entuziasmul cel depalia al tinerimii de astăzi. Iancu și tinerii cu bătrânii de atunci și-au expus nu numai libertatea, ci chiar și viața pentru un venitor mai bun al națiunii. — Bătrânii și tinerii de astăzi nu se încumetă a face nici niște pie parastase (!) ca să nu cadă în disgrăția amăgitorilor. Prohodol! la călă micșorare am ajuns pe această cale! Cu asemenea lăncezire nu e de sperat »Venitor de aur« ce »româniaea are«.

Parastasul l-a binecuvântat pâr. Petru Troția în biserică gr.-răsăriteană dar a asistat și parohul gr.-cat, Nechita Crișan.

Al d-tale stimător Azente.

»Sunt 24 de ani, de când munții și vîile acestei țări răsună de strigătul entuziasm al 3 000,000 de români să trăiască libertatea și înălțatul Imparat.«

Entuziasmul cu care aceasta era mare, speranța însă ce era legată de acel entuziasm era și mai mare! Speră adevăc româniaea. că va fi scăpată de împilare, că va fi asemenea socotită și tratată ca națiunile celelalte din patrie, — că ura, pofta de răsbunare și asuprire de mult apăsătoare asupra ei vor luceta, cu un cuvânt, că a ve-

nit timpul când cele trei elemente ce locuiesc aceste părți orientale ale monarhiei, să trăiască în frățietate adevărată.

Dar această speranță iluzorie a durat puțin, ea trecu mai curând decât primăvara în care s'a născut și s'a ivit. Ea nu numai trecu, ci se și prefăcu în mare îngrijire și leama pentru venitoriu. Libertatea, egalitatea și dreptatea ce se bucina, nu era să fie universală, ele erau să fie numai ale națiunii ungureșii. Ceice au cutezat a contrazice acestei pretențiuni au fost căutați, prinși, închiși, judecați, împușcați și spânzurați.

În aceste împrejurări triste și de dureroasă aducere aminte, era și a fost lucru prea firesc ca la națiunile cele desconsiderate a coror moarte și îngropare politică era plănuită să se afie și apărători!

Între acești apărători ai drepturilor și libertății ce compet națiunii românești ca și altor națiuni, a fost Avram Iancu, întru a cărui aducere aminte se ținu parastasul de astăzi!

Ar fi locul său, se aduc înainte, dacă nu toate, cel puțin unele fapte din viața acestui bărbat al națiunii române și prin acestea se arăt, că

Ineu
Dr. Sever Miclea
Gheorghe Adam

Cermeiu
Ioan Chera
Dr. Emil Micloși

Buteai
Vasile Goldiș
Dr. Aurel Grozda

Șebîș
Dr. Mihail Mărcuș
Ascaniu Crișan

Hălmașiu
Dr. Sabina Moldovan
Dr. Ioan Robu

Curahonț

Dr. Pavel Babuția
Alexandru Vlad

Suntem convinși că toată lumea va fi mulțumită prin rezultatul acestei alegeri, fiind cei mai buni și merituosi bărbați, acestia de mai sus, cari au fost și vor fi totdeauna luptătorii apriți ai intereselor superioare bisericești conexe cu ființa națională a românilor și zicem din nou că, unindu-ne sub scutul vechei noastre credințe și într'ă biserica noastră, vom pregăti România Mare eternă, numai și numai prin biserica strămoșească.

SEXTUS.

Conflictul italo-iugoslav

— Intre civilizația latină și cea slavă. — Situația nu este critică. — Spre aplanarea diferendului —

Tensiunea italo-iugoslavă a dat prilej la tot felul de comentarii, unele dintre acestea prezicând o întunecare din nou a orizontului politic, adică o avalanșă de noul complicații, cari ar aduce izbucnirea unui nou războiu.

Tensiunea aceasta, oricât ar fi de acută nu va degenera într'un conflict armat. Continentele, cari au sângerat în recentul războiu au încă răni nevindecate așa, că opinia publică, de oriunde, ar respinge până și gândul unei noi vărsări de sânge, a unor noi măceluri.

Din această parte liniștea noastră rămâne neturburată. Iar dacă totuși există ceva care să ne pună pe gânduri, aceasta este că, într'adevăr, relațiile între Italia și Jugoslavia trec printr'o serioasă criză.

Distinsul nostru confrate, dl N. Bățaria, fost ministru în guvernul junilor turci sub președinția lui Enver pașa, originar din Macedonia, va să zică un profund cunoscător al Peninsulei balcanice, publică în ziarul „Dimeana” un articol, din care reproducem următoarele pasagi, interesante și foarte lămuritoare asupra tensiunii italo-iugoslave:

Dsa arată că după încetarea Austro-Ungariei, și pe de altă parte, după îndepărtarea turcilor din aproape întreaga Peninsula balcanică, două State sunt, cari vor să-și asigure hegemonia Peninsulei. Aceștia sunt precum se știe, Jugoslavia și Italia.

Se dă, adică, o luptă de prioritate între două civilizații: civilizația latină și civilizația slavă.

„Inșă, până la o eventuală cucerire a Balcanilor pentru una din cele două civilizații, deocamdată, ceace provoacă legitime îngrijorări, este în-

cordarea crescândă dintre cei doi rivali, în jurul noului măr de discordie, care nu mai este clasică Macedonia, ci Albania, un stat mic, slab și ai cărui locuitori sunt prea săraci pentru ca prin ei înșiși să-și poată pune țara în valoare.”

„Mai înainte de încheierea recentului tratat italo-albanez, se părea că Albania este câștigată pentru influența și penetrația jugoslavă. Dar iată că acelaș Ahmet Zogu, care era socotit ca un prieten credincios al sârbilor, se dă de partea Italiei și face ca tratatul de alianță cu această Mare putere să fie votat de Parlamentul dela Tirana cu aclamațiuni entuziaste.”

Așadar, tratatul dela Tirana, — dupăcum am arătat și noi la acest loc — a provocat la Belgrad o foarte mare consternare și indignare și, în consecință, o înăsprire a relațiilor cu Italia. Iar, citind ziarele dela Belgrad, vedem că, indignarea jugoslavilor este cu atât mai accentuată, cu cât — după mărturisirile lor — ei se văd izolați și neprijiniți de nimeni și raporturi nu tocmai bine cu vecinii lor.

După știrile sositte pe ziua de azi tensiunea italo-iugoslavă se pare că merge spre o aplanare, dorită de toată lumea doritoare de pace.

Marele cotidian francez „Le Temps”, după ce enumără faptele, cari au adus astăzi o serioasă destindere a situației, trage concluzia că soluțiunea rapidă și sigură a diferendului, se va produce numai prin negocieri directe italo-iugoslave, pe cale diplomatică obișnuită și fără intervenția unor terțe puteri.

Ziarul Italian „Corriere dela Sera” declară în legătură cu conflictul italo-

iugoslav, că situația e absolut satisfăcătoare în urma declarațiilor făcute de către guvernul din Belgrad. Nimeni în Italia nu are intenția să umilească fără motiv Jugoslavia și mai puțin încă se caută în Italia un pretext pentru ocuparea Albaniei. Italia are însă interese foarte importante în Albania, pe cari nu le poate neglija. Asigurările ministrului de externe jugoslav sunt în orice caz liniștitoare și de aceea bine venite.

Ziarul Italian adaugă că e necesar să se recunoască că incidentul din

Camera jugo-lavă relativ la atacul unui deputat în contra Italiei, a fost tranșat de guvernul jugoslav în mod satisfăcător.

Agenția italiană „Stefani” anunță, că dl. Gemu Dino, ministrul Albaniei la Roma, s'a prezentat la ministrul de externe, comunicând, că este însărcinat să prezinte șefului guvernului italian mulțumirile de recunoștința guvernului republicei Albaniei, pentru sprijinul politic desfășurat de guvernul italian în interesul Albaniei.

Cancerul sau racul

Intre boalele primejdioase, cari cauzează de timpuriu moartea, un loc de frunte îl ocupă cancerul sau racul. Nu sunt scutiți de ea nici tineri, nici bătrâni, nici bărbați, nici femei, și atacă oricare organ al omului. Nu se știe încă cu siguranță, care este germele sau cauzatorul acestei boale, are însă unele însușiri bine studiate, cu ajutorul cărora îl putem deosebi de alte boale asemănătoare, ca sifilisul și tuberculoza, a căror germe îl cunoaștem.

Racul se ivește foarte des pe buza din jos ori pe vârful limbei ori la cerul gurei la bărbații fumători cu pipa. Apăsând încontinuu pipa asupra făsurilor din părțile arătate ale gurei și ajungând veninul tutunului în ele le slăbește așa încât racul se întinde în ele cu ușurință.

Boala aceasta mai atinge foarte des rânza sau stomacul oamenilor, mai ales a celor beutori sau care se nutresc cu mâncări prea reci ori prea calde, cari slăbesc perețele stomacului.

La femei racul se ivește pe părțile femești în mîtră mai ales și la mamele (sau țîțe) fiindcă aceste organe îndeplinesc grele sarcini în viața femeiască.

Primul semn al boalei e o mică rană, care sângerează încontinuu dar încet, rana crește apoi dar nu repede ca ranele sifilisului, e dureroasă și cauzează umflarea glandelor din jur. Dacă cineva are de exemplu rac la buza din jos în partea slângă i se umflă glandele de partea acea sub falcă cât un ou de găină. Acesta e semnul, că racul s'a întins înspre grumazi întocmai cum își întinde racul din apă picioarele sale. Deci o rană în părțile amintite dacă crește încet, sângerează și nu vrea să se vindecă dă de bănuț, că avem a face cu un rac sau cancer.

La femei scurgerile sângeroase și neregulate din părțile genitale (femeiești), mai ales dacă au trecut de vrâsta menstruației (florilor roșii regulate) și dacă aceasta scurgere

are miros greu și femeia simte dureri în partea de jos la burtă, sunt semnele unei îmbolnăviri de rac. În acest caz trebuie cât de în grabă a consulta un doctor, care poate opri boala dacă nu e prea înaintată.

Aceasta boală omoară sute de mii de oameni în Europa și de aceea doctorii din toate țările au format societăți de apărare în privința ei, iar guvernele diferitelor țări cheltuesc milioane în acest scop.

Ce trebuie să facem pentru a ne feri de această boală? Fumatul cu pipa, mai ales cu o ciutură stricată e primejdios, tot așa nu e bine a fuma bagău în gură. Nu e bine să mâncăm prea ferbinte ori prea rece și mai ales e primejdios a bea beuturi spirituoase, mai ales horincă tare cum se bea în Maramurăș. Femeile să-și fină curate părțile genitale prin spălături dese.

Lucrul principal însă e, că îndată ce bănuim că avem semnele unei boale primejdioase să nu întârziem cu leacuri băbești, să alergăm la doctor, care ne va ști da ajutor.

Dr. Păcurar

Consiliul de miniștrii de azi,

sub președinția dl gen. Averescu, a primit proiectul legii chiriilor hotărând a-l depune în cel mai scurt timp Camerei, spre votare.

Tot în acest consiliu, dl Manoilescu a prezentat și explicat proiectul legii pentru unificarea salariilor funcționareștii.

Di Petrovici nu a fost cam satisfăcut, deoarece profesorilor dorea să se fixeze o urcare mai mare de salariu.

Di Garoflid a făcut atent Consiliul, să fie cu băgare de seamă la aplicarea acestei legi, care îngreunează mult bugetul Statului.

S'a mai hotărât depunerea încă azi, la Cameră, a proiectului legii despre porturile libere.

cult și câtă venerațiune merită memoria lui!

Dupăce însă aceste fapte unui din noi le-am văzut cu ochii, alții le-am auzit din gurile celor ce le-au văzut și le vor mai auzi și ceti cât timp va trăi națiunea română, am crezut că pot trece peste enararea și comemorarea lor și că ajunge a mă ocupa ceva, cât se poate mai scurt, despre cauzele, cari au influențat asupra sănătății și scurtării de viață a acestui bărbat. Acestea sunt: Neînțelegera între noi, persecuțiilor inamicilor și decadența morală a poporului nostru; voi vorbi mai întâi de aceste, apoi de acele.

Curajul și rezoluțiunea ce a arătat poporul românesc în anii 1848—49 a umplut pe adversarii noștri de îngrijire și i-a făcut ca să iee de timpuriu măsuri spre a sugruma încă în leagăn acel curaj și acea rezoluțiune.

Cum era să facă ei aceasta? așa: să prindă, să lege, să închidă pe capi pe conducători...

Pe mine mă trântiră și finură ciaci săptămâni la profos la Sibiu; pe Iancu cercară a-l prinde în Baia-de-Criș, însă fără rezultat, pentrucă se sculă poporul și-l scapă din mâinile jandar-milor. Aceasta se întâmplă în toamna

anului 1849. Ce mai ști? cât timp era să ședem amândoi, dacă succedea și prinderea lui?

De aici înainte persecuțiuni în toate părțile, închideri și arestări pe tot locul, toți acei indivizi, cari au comis în entuziasmul lor vre-o eroare, adică, cari au crezut că fac bine că nimicesc și răresc pe inimicii casei domnitoare, au fost trași la răspundere, închiși, robiți, despoiați, nu numai de libertate, ci și de avere, și-au mâncat-o în înhisorii, cu recurse și plânsori pe la acele locuri, ce le cauzaseră închiderea și persecutarea lor.

Aceste rele venite dela neamicii seculari ai națiunii române nu erau deajuns, ci ca să se umple cupa amărăciunii, ca să se completeze și să întrecă răul, combinat cu plan asupra noastră, și ca să ne derapene și aducă la starea de mai înainte, se mai înainte, se mai însoți cu ei și neînțelegera dintre noi. Văzând capii mișcării dela 1848 cele ce se petrec și intenția comandanților și comandanților lor, și crezând că colo sus nu se știe ce se face aci jos, unii, cu Bărnăuțiu în frunte, alergară la Viena și cercară se abată aceste rele, alții speriați de persecuțiuni se retraseră

de pe câmpul luptei. Așa rămăseră episcopii de aducere aminte: Alexandru Sterca Șuluțiu și mitropolitul de acum Andreiu bar. de Șaguna, ca se conducă alături cu crucea și credința, încă și cauza națională.

Durerea însă, de trei ori durere! Ei au pierdut curând din vedere cele ce înșii subscriseră cu câteva luni mai înainte în câmpul libertății la Blaj, și în petițiunile ce le dederă alături cu ceilalți capi naționali în 1848—50, la înaltul imperariu înaltului ministeriu.

Unul din presanțiile sale, scrise în Enciclica ce o dederă către clerul și poporul gr.-catolic: „mai bine ne împrenăm cu cei de o credință, decât cu cei de un sânge cu noi”.

Celalalt ca răspuns la aceste zise lu alt circular: „Nu voi tovarășia cu uniții!”

Făcut-au ei aceasta din poruncă mai înaltă? făcut-au din prea mare zel religios, sau din nepricepere, nu știu, desul, că ei au făcut și prin aceasta lupta între fiii unui popor, cari cu un an doi înainte s'au luptat în unire și au sângerat împreună pe câmpii luptelor, a început; românii s'au tăiat în două tabere, ei au uitat curând celele le decretaseră cu jurământ pe câmpul libertății, s'au desbinat, au discutat,

s'au certat și-au devenit unde sta cu 150 de ani înainte de 1848.

Certându-se și luptându-se capii între sine cu cei dependenți prin dar, lege și disciplină de ei, poporul a rămas fără conducători — și ce s'a făcut? ce este urmarea? cea mai cumplită ruină, demoralizare, cădere totală!

Poporul e ca un copil, pe care dacă nu-l ocupă părinții cu lucruri bune, cu școala, cu instrucțiune, cu măiestrii, el se ocupă cu jucării, cu lucruri deșarte, cu jocuri, cu beuturi, beții, desfrânări. — Aceasta s'au întâmplat în cea mai mare realitate la noi.

Cauza națională s'a delăturat, s'a dat uitării și locul ei la cler l-a ocupat proselitismul, la popor l-a luat jocul, beția, desfrânarea și spurcatal materialism.

Toate acestea nu putură rămâne fără influență, fără rezultatul asupra unui suflet nobil, cum a fost a lui Iancu. Sfărâmat de durerile acestea, de care cel puțin mie mi s'a plâns dimpreună cu alții, a trebuit să succumbă și a căzut drept sacrificiu al zelului și al bune credințe a lui.

Așa și numai așa e de explicat și de crezut decadența lui. Dela 1852

MISCAREA CULTURALA

Conferință

Onoratul Public, este invitat a lua parte în număr cât de mare la conferința dui profesor universitar G. Pamfil, ce se va ținea Duminecă, în 27 cor, în Palatul Cultural la ora 5 p. m.

Subiectul conferinței va fi „Progresele chimiei moderne și aplicarea lor, la punerea în valoare a bogățiilor naționale”.

Marele festival cultural artistic al orașului Arad.

În ziua de 23 III. 1927 s'a ținut în edificiul Pri-năriei Arad o ședință al Societății „Mormintele Eroilor” căzuți în războiu. A presidat I. P. S. S. Episcopul Grigorie al Aradului și dl general I. Prodan comandantul diviziei 1 cavalerie, luând parte la ședință toți reprezentanții vieții culturale și sociale din Arad. S'a hotărât ținerea unui mare festival artistic în seara de 9 Aprilie 1927 cu un program foarte select din tot ce a produs mai bun orașul Arad în materie de artă

Programul detaliat este rezervat ca o surpriză pentru public. Știm însă cert, că vor conlucra la reușita serbării forțe pe cari nici o rugămintă nu a reușit să le adune până în prezență Prevedem un succes neobișnuit al acestei serbări.

Programul cuprinde nume de artiști recunoscuți: Bing Ion, Corul Armonia, Septimiu Chirvai, Eghy Ghisha,

Feltes Irina, Havasi Mimi, László Andrei, Dora Lepa, dr. Olaru, Eugenia Oprea, Orchestra Filharmonică, orchestra militară, Dezideriu Rona, Magda Weil, Ervin Fischer, Carol Szelle.

Teatrul orașenesc.

Vineri d. m. la orele 3 jum. opereta „Prințesa circului” (Prețuri jum.)

Vineri seara la orele 8 și jum.: „Soțioara-mi” operetă.

Sâmbătă d. m. la orele 3 și jum. opereta „Eva” (Prețuri jum.)

Sâmbătă seara la orele 8 și jum. premiera comediei „Atențiune! Apartament pentru dame”.

Duminecă d. m. la orele 3 opereta „Dragoste țigănească”. — (Prețuri reduse). — La orele 6 „Nu mănsor”, comedie. — (Prețuri obișnuite). — La orele 8 și jum. seara comedia: „Atențiune! Apartament pentru dame”.

Cinema Apollo.

Vineri „Sânge de hoem”, dramă artistică, în rolul principal cu Harry Lieke începutul reprezentațiilor la orele 4 și jum., 6, 7 jum. și 9.

Cinema Urania.

Vineri „Cine cere nu pierde”. Comedie începutul la orele 4 jum., 6, 7 jum. și 9 seara.

ECONOMICE

Situația agricolă în județul Arad în anul 1926

În numărul 50 al ziarului nostru am dat datele statistice despre mișcarea populației în județul Arad, anul 1926, în comparație cu anul 1925, promițând că vom continua cu aceste date importante, ceea ce, dat fiind posibilitatea, o și facem de prezent, arătând mișcarea agricolă în județul Arad pe anul 1926, lucru, ce interesează în-deosebi populația agricolă a județului nostru, care, precum am arătat și în numărul nostru de ieri, se nizuiește a produce din ce în ce mai mult pe terenul agricol.

Sperăm că la anul vom putea arăta și mai frumos rezultat ca pentru 1926.

În anul 1926 s'a semănat 185.673 jugăre cat. cu grâu.

Cu secară: 4.192 jugăre cat.
 „ ovăs: 33.028 jug. cat.
 „ orz: 15.970 jug. cat.
 „ porumb: 152.360 jug. cat.
 „ în: 204 jug. cat.
 „ cânepă: 30.909 jug. cat.
 „ cartofi: 3.027 jug. cat.
 „ sfeclă de zahăr: 1.309 jug. cat.
 „ tutun: 1091 jug. cat.
 „ floarea soarelui: 278 jug. cat.
 „ lucernă: 4.496 jug. cat.
 „ trifoiu: 8.478 jug. cat.
 „ alte iânețe: 14.200 „ „
 „ vii: 11.571 „ „
 Livezi cu pomi: 4.278 „ „
 Păduri: 183.856 „ „
 Ogor: 13.134 „ „

Numărul stupilor în acest an a fost: 11.156.

Numărul duzilor „ „ „ „ „ 44.719.

În anul 1926 s'a cules 1.000.229 măști metri grâu

În anul 1926 s'a cules 1.050.467 măști metrice porumb.

În județul Arad s'a produs 48.910 hectare via în total.

Numărul agricultorilor, cari au muncit în anul acesta, a fost 92.892 suflete.

Expoziția de tauri din Arad dela 20 Martie a. c.

aranțată de Camera de Agricultură a județului nostru, dovedește din nou importanța acestei instituții și în-deosebi, arată cum, aceasta instituție tinere își îndeplinește chemarea sa contribuind în mod considerabil la mișcarea agricolă a județului, meritând toată recunoștința și considerațiile celor cari o conduc

Cu bucurie am constatat că, la aceasta expoziție s'au omis decornurile și banchete, ce se prea obișnuiesc, la noi — și de trebuie și de noi — însă în schimb, s'a constatat rodul unei munci conștientoase și sistematice, sârguincioase, la care a contribuit mult și partea vânzătorilor și și aceea a cumpărătorilor, fiind ambii mulțumiți.

Primul se simțea bine recompensat pentru munca și silința sa, primind prețul binemeritat pentru cele oferite, ba și diplome și decorațiuni, — iar al doilea s'a îndepărtat mândru dela locul expoziției — târg, fiind îndestulit că, duce un material prețios, pentru ca și el la rândul său să poată continua cu acelaș progres, munca pe terenul intensificării creșterii animalelor de reproducție, în comuna sa.

Au fost prezentați 140 tauri, din cari, cu concursul Camerei Agricole s'au vândut 30 bucăți, în valoare de 600.000 lei.

Camera de Agricultură a jud. Ilfov, municipiul Arad și diferiți crescători de vite, s'au folosit de aceasta ocaziune, pentru a-și completa stocul de tauri.

Pentru județul nostru nu poate fi decât mândrie, când știm că, suntem cercetați și de prii mari îndepărtări ai țării pentru produsul nostru agricol și acest fapt ne face să credem că, în scurt timp județul nostru va fi clasat între unele județe, cari contribuie mult și valoros pentru ținta și scopul pentru care s'a înființat Camerele de Agricultură.

La expoziția aceasta s'au distribuit, din partea ministerului de agricultură,

medalii de aur, argint și bronz, iar din partea Camerei de agricultură Arad s'a dat mai multe diplome, pentru încurajarea producătorilor.

Premiul I a fost de 1000: II 600 și al III-lea a fost 400 Lei.

Președintele Camerei de agricultură Arad, dl dr. Iustin Marsieu cu membrii și funcționarii Camerei au putut pleca mulțumiți și mândri dela expoziție și cu convingerea că și de data aceasta au documentat că, corespund spre cea mai mare mulțumire a județului, chemării lor și că, cei, cari i-au ales, nu s'au înșelat în dăușil, primind frumoase dovezi de munca rodnică, pentru încrederea depusă în cei aleși de a conduce aceasta instituție de mare importanță.

În legătură cu activitatea acestei instituții și a membrilor ei și reamintindu-ne roadele frumoase aduse pe terenul scopului urmărit prin înființarea Camerei de agricultură în județul nostru, amintim în coloanele ziarului nostru, — ne întrebăm ce ar îndemna pe conducătorii noștri la aceea de a desființa aceasta instituție de mare importanță a județului nostru, de ce chiar județul Arad e persecutat?

M.

BURSA

Cursurile devizelor Zürich

Inchiderea dela 24 Martie 1927

Berlin	123.40
Amsterdam	208.10
New-York	520.—
Londra	2525.50
Paris	2036.50
Milano	2387.50
Praga	1539.—
Budapesta	9075.—
Belgrad	913.—
București	312.50
Varșovia	57.95
Viena	7315.—

BUCUREȘTI

Devize

Paris	665.—
Berlin	40.31
Londra	825.—
New-York	170.—
Italia	775.—
Elveția	3267.—
Viena	23.90
Praga	503.—

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și județ, luați masa numai la restaurantul românesc „PALACE”, Arad, Strada Ionel C. Brătianu. Mâncări bune și ieftine. :: servicii punctual.

CINEMA ELISABETA.

La dorință și azi după masă la orele 6, 7 jum. și 9 seara

BANDOLERO

Film senzațional extraordinar și atracție uluitoare cu tauri în rolul principal: PEZRE de CORDOBA și RENÉ ADORE.

De mâine

Cezar, calul sălbatic

Film senzațional. Priveliște uluitoare în rolul principal: Mr. LEONTE BARY și UN CAL SĂLBATIC.

Vine! MIZERABILII Vine! După romane lui Victor Hugo.

INFORMATIUNI

Insemnătatea istorică a zilelor

La 25 Martie 1827 a făcut a patra încercare căpitanul Pany, spre a descoperi Polul-Nord, ce abia în anul trecut i-a reușit lui Amundsen, însă și acestuia cu... aeroplanul.

Marele compozitor Beethoven, moare la data de 26 Martie 1827.

Din cauza sft. sărbătorii Buna Vestire, ziarul nostru va apare Sâmbătă la orele obișnuite.

DI General Averescu

a preluat în ziua de azi conducerea Ministerului de Finanțe.

Regele Spaniei

Alfonz, s'a îmbolnăvit pe neașteptate, așa încât se așteaptă o catastrofă iminentă. La tot cazul, călătoria sa, proiectată la Andaluzia se amână, până se vor schimba împrejurările.

lucoace, pre care lumea cea rea, care n'a vorbit cu lăncu dnaproape, nu i-a cunoscut aspirațiile și dorințele și nu și-a putut explica urmările, a bolezat-o de nebușie, m'am întâlnit cu el de multe ori după credința lui nebușia, l-am avut șase săptămâni de oaspe în casa mea (sic).

Nu mi-a vorbit în nici o întâlnire și petrecere o singură vorbă smintită, — n'am observat în toată purtarea lui cel mai mic semn de sminteață.

Și dacă i reprobam câte odată aplecarea spre beție, la care decăzuse, el mi răspundea: „lasă mă frate, că numai așa pot îndăuși durerea și amărăciunea în mine”.

Fie-i țărâna ușoară și memoria în stera binecuvântată”.

Revista culturală „Banatul” din Timișoara,

apare de acum înainte sub direcțiunea noul apreciatului nostru poet A. Coșuș. Reprezentanța pentru Arad o are librăria „Concordia” din Arad, Str. Șimnescu Nr. 10.

Dela conferința comisiunilor de desarmare

Geneva. — Comisiunea pregătită pentru desarmările țărilor, conform hotărârii Ligii Națiunilor, s'a întrunit ieri, și cu aceasta ocaziune dl Comnea Petrescu a criticat proiectul dlui Paul Boncour, susținând că România își rezervă dreptul de a înainta un nou proiect în ce privește datele de înarmări. Dl Bancour, în răspunsul său a luat în apărare proiectul său și a comunicat că domnia sa crede că, Liga Națiunilor este competentă să știe datele de mobilizare a statelor.

În Oradea-Mare

s'a descoperit o bandă bine organizată care se ocupa cu deplasarea bancnotelor cehoslovace false. La percheziție s'au găsit zece lăzi pline de bancnote false, ce sunt depuse la Procurorul Orăzii.

Nu s'a publicat încă numele celor implicați, spre a se putea face cercetările cuvenite.

Crimă

Locuitorul Kovcs Franz, de 60 ani, se întorcea într-una din nopțile trecute dela Timișoara la Ghizela, comuna sa de origine. Dela gara Chizetău, spre a scurta drumul spre satul său, a luat-o peste câmp. A doua zi dimineață locuitorii din Ghizela au găsit cadavru consăteanului lor în apropiere de sat, având lovituri de cuțit în piept și o învitură cu o piatră în cap.

De sigur că Franz Kovacs a fost urmărit omorât și jefuit de suma de 12 mii lei ce încasase din vânzarea unui cal la Timișoara.

Incunoștințăm Onor public că, în ziua de 26, 28, 30 Martie și 1 Aprilie, pentru spălarea conductei de apă, dela orele 9 seara până la ora 6 dimineața, servirea apei se va sista în întreg orașul.

Dnii abonați, cari nu primesc ziarul regulat, sunt rugați a ne face cunoscut pentru a lua măsurile de îndreptare.

Domnii abonați, cari sunt în restanță cu abonamentul ziarului îl rugăm să binevoiască a ni-l achita cât mai curând.

I

FILT-pantofi

in permanentă asortiment bogat la depozitul principal
LÉVAL și SZIGETI
Inainte Bucbaum și Comp., depozit de ghete ARAD. 611

Primăria comunei Șepreuş.

No. 69—1927.

899

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 5 Mai 1927 la ora 10 din zi, se ține licitație pentru confecționarea hainelor de vară a garzilor comunali conform prescripției în vigoare.

Licitatiunea se va ținea cu oferte închise și sigilate și în conformitate cu legea contabilității publice.

Șepreuş, 21 Martie 1927.

Primar: *Pârv Iosif.*

Notar: *Puticlu.*

Baia arteziană SIMAY

Baia cu aburi pentru femei Marți toată ziua și Vineri d. m. Pentru bărbați afară de Marți în toată ziua, iar Sâmbătă și după masă. — Baia-vană deschisă în toată ziua de dimineața până seara. Hidroterapie, baie cu acid sulfuric și acid carbonic pt. femei după masă, iar pentru bărbați înainte de masă. (618)

Primăria comunei Curtici.

No. 768—1927.

900

Publicațiune.

Primăria comunei Curtici, publică licitațiune publică pe ziua de 4 Mai 1927 la ora 10 a. m. pentru confecționarea alor 8 rânduri haine pentru servitori comunali.

Licitatiunea se va ținea în conformitate cu dispozițiunile legii contabilității publice.

Curtici, la 14 Martie 1927.

Primar: *Popoviciu.*

Notar: *Popescu.*

KNAPP

vopsește și curăță haine. — Atelierul în Arad, Str. Episcopul Radu 10. — Loc pentru strângerea hainelor în Arad, Str. Brătianu 11. În edificiul Băncii Agrare Timișană. 271

Haine (blouse) croșetate, veste, Poulle-uri, ciorapi, mănuși, șaluri elegante de mătase, tricouri (indispens.) se capătă pe lângă prețuri convenabile la SZÁNTÓ, Str. Eminescu 6. Arad. 245

Dacă vrei să dejezezi sau să cini ieftin și să fii servit
ooo conștiincios caută ooo

hala de vin a viticulturii „Minorților”
aranjată cu gust. Arad, Str. Brătianu No 2. — Vinuri escelente!
Deschis până la ora 12. ooo 511

Griji, Tăticule!

Stofe școlare, metru Lei 450

Stofă școlară extra-fină, metru . . . Lei 560

la MUZSAY :: ARAD

vis-a-vis de teatru. (589)

Direcțiunea Uzinelor de Gaz a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de caloricitate înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumina, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scărda. Instalațiile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian:
Arad, Str. Muclu Scevola 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.

Biroul uzinelor
din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privesc comenzile etc.

Cine vrea să cumpere mobilă să-și ia atâta oboseală și să cerceteze depozitul fabricii KLUĞ din Aradul-Nou lângă podul Mușelului. ooo 621

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale al doamnei Cristina Săbau

Arad, Strada Gojdu Nr. 17.

Confecționează; Cuverturi de pat, perdele, fețe de masă, linge etc. Specialități de batiste. Bogat asortiment de modele artistice pentru brodat. :: Imprimațiunile de modele pe pânză. 1

Cea mai bună și frumoasă distracție pentru o familie

Radio-Technica dela țară un aparat

Radio!

Cel mai eficient magazin de bransă!

* * * Cereți prospect!

RADIO-Technica, Timișoara

Plaza I., Sft. Gheorghe (559) Telefon: 3-56.

Dacă te dor picioarele sau tălpile nu suferi și nu amâna îngrijirea lor și caută atelierul
IOAN RADA pantofar în Arad, Str. Ep. Radu Nr. 28., care toarnă imediat modelul în ipsos (gips) și execută și pentru cele mai rău rinzii picioare ghete comode.

Primăria comunei Curtici.

Nr. 717—1927

895

Publicațiune.

Primăria comunei Curtici, publică licitațiune publică pe ziua de 4 Mai 1927 la orele 10 a. m., pentru:

1. furnizarea furagelor necesare întreținerii vitelor de reproducere,

2. lucrările de mecanic, faur, rotar, curelar etc. pentru potcovirea armăsarilor, repararea trăsurilor, pompelor de foc, repararea și construirea podurilor, fântânilor din comună și hotar, pentru pardosirea cu peatră a trecătorilor, trotuarului din comună, reparărilor mărunte ale edificiilor comunale,

3. furnizarea materialului lemnos, pentru poduri, fântâni, garduri și peste tot pentru diferitele necesități ale gospodăriei comunale,

4. furnizarea petrolului pentru luminarea străzilor, primăriei și edificiilor aparținătoare primăriei.

Furnizarea atricoalelor necesare la luminat și furnizarea de poduri poadeți de cement pentru comună și hotar,

Furnizarea imprimatelor, registrelor, articolelor de cancelarie și compactarea cărților de legii.

Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic în biroul primăriei.

Licitatiunea se va ținea în conformitate cu legea contabilității publice — cu oferte închise și sigilate, cari se vor înainta primăriei până la ziua licitației, când se va depune și un vadiu de 10% după suma oferită în numerar.

Curtici, la 5 Martie 1927.

Primar: *Popoviciu.*

Notar: *Popescu.*

Institutul Medico-Pedagogic de Științe, jud. Arad.

Nr. 87—1927.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 11 Aprilie 1927 la ora 11 a. m. se va ține licitațiune publică — cu oferte închise și sigilate — în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice, pentru aprovizionarea Institutului Medico-Pedagogic de Științe din Ineu, în Arad, cu combustibilul necesar pe anul 1927, în cantitatea de cca 400 m. c. lemne de foc, calitate I-a.

Condițiunile și orice lămuriri se pot cere în fiecare zi de lucru la cancelaria Administrativă a Institutului.

Ineu, la 21 Martie 1927.

Direcțiunea Institutului.

Citiți Cuvântul Ardealului

Primăria comunei Șilindia.

Nr. 320—1927.

Publicațiune.

Primăria comunei Șilindia publică licitație publică pentru repararea și repararea elor 3 poduri din satul Satu-mic pe ziua de 17 Aprilie 1927 la ora 10 a. m. cu oferte închise.

Licitatiunea se va ținea în conformitate cu art. 70—80 din legea asuora contabilității publice. Șilindia, la 17 Martie 1927.

Primar.

S'a început deja curățirea și vopsirea hainelor de primăvară la **Nicolae Hospodaru**
Intreprindere de vopsit, aranjată modern cu putere vaporică Arad
Strada Stroiescu (Teleki-uca) Nr. 13. ooo 7

Imprimeria Județului S. A.

Arad, Str. Gh. Lazar No. 17.

Execută tot soiul de tipărituri aparținătoare artei tipografice. — Depozit de imprimări: primare secretariale și advocaționale. ::